

Gule Sider

INFORMASJONSAVIS FOR MO INDUSTRIPARK

NR. 5 – 2018

– Veikartet er vårt svar på Parisavtalen. Vi legger oss på et veldig høyt ambisjonsnivå, sier bærekraftsjef i Celsa, Susanne Nævermo-Sand.

Celsa skal kutte alt utslipp av CO2

Celsa Nordic har skyhøye mål for framtidens miljøatsing. I sitt nye veikart for bærekraft planlegger bedriften blant annet å halvere alle utslipp innen 2030. Side 4-5

For første gang i Rana, side 6 og 7 | Har investert ti millioner i ny transformator, side 8 og 9

Bedre rustet til digital omstilling, side 10 og 11 | Offisiell åpning av ACDC, side 12 og 13 | Stortingsdelegasjon på besøk, side 14 og 15

**Nordens lengste
lagerhylle!**

Vi er en nordnorsk samarbeidspartner og leverandør av utstyr og forbruksvarer til industri, bygg/anlegg og offshore.

TOOLS

TOOLS Løvold AS

Koksverksgt. 1, 8622 Mo i Rana
Tlf. 75 12 66 00 | www.lovoldas.no

Moderne verksted

Vi produserer, kontrollerer og sertifiserer alle typer wire- og løfteredskaper. I tillegg utfører vi analyser, design og produksjon av marinforankring.

Løvold®

Kvalitet i alle ledd

Klinkerveien 6-8, 8006 Bodø
Tlf. 75 50 44 00 | www.lovoldas.no

TESS®

SLANGER - TJENESTER - DVHP

Avd. Tess Mo Industripark E-post rana@tess.no

Tlf: 75 13 63 00 • Fax: 75 13 63 01

24 t vakttelefon: 962 26 796 • www.tess.no

AEO

AEO NORDLAND AS
aeonordland@aeo.no
www.aeo.no

24t vakt-
telefon

Tlf.: 75 12 00 00
Faks: 75 12 08 91
Mo i Rana: 416 78 303

CIRCLE K

DNB

Bank fra
A til Å

Leder av Arve Ulriksen
styreleder NHO Nordland og adm.dir Mo Industripark as

Sirkulær økonomi – mer enn bare et begrep?

Norsk næringsliv og industri er allerede på noen områder verdensledende innen sirkulær økonomi. Allikevel henger vi etter i utformingen av regionale- og nasjonale strategier for at vi skal styrke konkurransekraften og bli enda mer bærekraftige her til lands.

Smartere produksjon

Sirkulær økonomi er helt avgjørende for at vi skal kunne produsere produkter og varer med minst mulig

fotavtrykk både med tanke på utslipp og for miljø i henhold til vedtatte internasjonale forpliktelser og togradersmålet. I tillegg til den moralske siden av dette så kan industrien gjennom å etablere smarte strategier øke sin konkurransekraft betydelig ved at man produserer grønnere gjennom å redusere utslipp og ikke minst redusere sløsing av råvarer og energi.

Mangler nasjonal strategi

I Norge har sirkulær økonomi som konsept enda ikke fått skikkelig fotfeste, men det finnes spredte miljø som har tatt ulike initiativ. Disse miljøene opererer i

GULE SIDER, informasjonsblad for disse bedriftene:

AGA Kantinedrift og Catering AS, AVANTI engineering AS, Byggservice Rana AS, Celsa Armeringsstål AS, Ferroglobe Mangan Norge AS, Elkem Rana AS, Harsco Metals Norway AS, Helse & Sikkerhet SA, Industriprosjekt AS, Inventum RTD AS, Itet AS, KIS Nord AS, avd. Mo, Kunnskapsparken Helgeland AS, Miljøteknikk Terrateam AS, MIP Regnskapsservice AS, Miras Solution AS, Mo Fjernvarme AS, Mo Industripark AS, Mo Industritransport AS, MOMEK Group AS, MoTest AS, Norsk Ildfast Gjenvinning Drift AS, OpusCapita AS, PricewaterhouseCoopers AS, Rana Gruber AS, Rana Industriterminal AS, Rana Utviklingsselskap AS, Ranfjord Fiskeprodukter AS, Relacom AS, Siemens AS, Industry Solution Division, SINTEF Molab AS, SMA Mineral AS, TESS Rana AS, T. T. Kran og industrielt vedlikehold AS, ID Reklame, Østbø Rana AS.

I redaksjonen MIP Info:

Ansv. utgiver:
Arve Ulriksen
Jan Gabor
Tonje Nermark

Tekst, foto og design:
Mye i Media AS, MIP as

Trykk: ID Reklame

Tips til Gule Sider kan sendes til:
tonje.nermark@mip.no

Mo Industripark as

stor grad uavhengige av hverandre grunnet en manglende overordnet nasjonal strategi. Her må det påpekes at norsk næringsliv og industri har gjort et godt stykke arbeid gjennom blant annet sitt bidrag til utforming av veikartene for grønn konkurransekraft. Arbeidet med veikartene hadde for øvrig ikke i sitt mandat å utarbeide en nasjonal strategi for sirkulær økonomi. Det er på tide at regjeringen våkner og skjønner verdien og viktigheten av nasjonale føringer på dette området.

I EU har man kommet lengre og her har man etablert en sektorovergripende plan for sirkulær økonomi. Våre nordiske naboland har nyttiggjort seg EU sitt arbeid og er i ferd med å styrke sitt industri- og næringsperspektiv ved hjelp av sirkulærøkonomisk tanke sett – Dette bør vi ta lærdom av.

Eksempelvis har man i Sverige innenfor arbeidet med sirkulær økonomi kartlagt råvarebruken og funnet ut at verdier tilsvarende 55 milliarder svenske kroner er på avveie. I Finland har man utarbeidet et sirkulært veikart og i Danmark har man

utarbeidet og vedtatt en nasjonal strategi for sirkulær økonomi. Vi har med andre ord en jobb å gjøre skal vi henge med.

Sirkulærøkonomi og det store bildet

Norge er kjent som et land med høy integritet som er ledende på miljø og bærekraft. Vi er definert inn i nordområdene og Arktis, en region som de senere årene har vist seg å høste stadig mer internasjonal oppmerksomhet. Et økende antall stater melder også sine interesser for både forvaltning av naturressurser og suverenitetshevdelse på både land og havområder i nord.

Samtidig er den delen av verden vi bor i definert som sårbare områder og verneinteressene står derfor meget sterkt, ikke bare sett fra et norsk perspektiv, men også sett med internasjonale øyne. Vi må derfor innrømme at det er viktig å bygge legitimitet i befolkningen både nasjonalt og globalt, kanskje særlig blant våre nærmeste naboer i EU, når det gjelder utnyttelse av naturressursene regionen vår er særlig rik på.

Det er her sirkulær økonomien blir viktig,

og det er i denne sammenheng at norske myndigheter bør være årvåkne og satse på å etablere nasjonale, sirkulærøkonomiske strategier. Norge vil med dette demonstrere vilje til å utvinne naturressurser verden trenger på en tydelig bærekraftig og grønn måte. Dette vil være et nyttig geopolitisk verktøy for oss i en verden som dreier i en stadig mer proteksjonistisk retning.

Fragmenterte satsinger

Legitimitet i forbindelse med å nyttiggjøre seg naturressursene våre er uomtvistelig knyttet til forhold som produksjon med lave eller ingen utslipp, energiregnskap, og utnyttelsesgrad av innsatsfaktorer. I tillegg kommer samfunnsøkonomiske faktorer som eksempelvis hvor mange industriarbeidsplasser som etableres. Men måten vi utvinner naturressursene våre på har alt å si, og industrien er langt fremme i Norge. Dette vil bli et større konkurransefortrinn i tiden fremover etter hvert som stadig flere land ser verdien av å satse på bærekraft. Derfor må vi sette inn støtet nå med nasjonale føringer for å få på plass en sektorovergripende strategi for sirkulær økonomi.

Nasjonal Sirkulær21-prosess

Satsingen på bærekraft og sirkulær økonomi her til lands er utydelig og fragmentert og behovet for en koordinerende og utviklende kraft er stor. Regjeringen bør vedta å sette i gang en 21-prosess innenfor Sirkulær økonomi – Sirkulær21. En slik prosess vil kunne samle initiativer og spisse innsatsen innen dette området, slik andre 21 prosesser har greid. Sammenlikningen til Digital21 prosessen er spesielt viktig fordi Digital 21 var en tverrsektoriell 21-prosess på sammen måte som Sirkulær21 vil måtte være. Digital21 og Sirkulær21 vil for øvrig henge tett sammen, noe som er poengtert av blant andre Ellen McArthur Foundation i deres rapport om Sirkulær økonomi fra 2016 utarbeidet på oppdrag fra World Economic Forum. Her slås det fast at forutsetningen for å lykkes med sirkulær økonomi er at man lykkes med nasjonal digitalisering.

Fremtidens ressursforbruk

Fremtidens produksjon vil være avhengig av utvinning av mer naturressurser, i tillegg til resirkulering. Det vil være avgjørende at de nye ressursene blir en del av en evig sirkulær loop sammen med ressurser som allerede er utvunnet. Dette kommer vi ikke unna da jorden vil begynne å gå tom for edle metaller og mineraler innen få år dersom utvinningsraten vi har i dag fortsetter uten en sirkulærøkonomisk tankegang. Sirkulær økonomi må være en del av hvordan vi tenker, produserer og konsumerer – i alle sektorer.

Ambisiøse planer for utslippskutt

Celsa Nordic satser hardt på miljø og har hårete mål for framtidig bærekraft: Allerede innen 2030 skal selskapet ha halvert utslippene og lukket kretsløpet for biprodukter.

Hovedmålet skal være nådd i 2050. Da vil Celsa Nordic ha stanset alt utslipp av CO2 og redusert 70 prosent av de lokale utslippene. Alt av selskapets transport i Norden skal være fossilfri og uten CO2-utslipp.

Dette framgår av Celsas Nordics nye veikart for bærekraft, som innlemmer retningslinjer for dette arbeidet i selskapets beslutningsprosesser.

– Veikartet er vårt svar på Parisavtalen. Vi legger oss på et veldig høyt ambisjonsnivå, men det må vi dersom vi skal kunne nå slike mål og være en god bidragsyter. Miljø har alltid hatt fokus i Celsa. Dette bare forsterker vår bærekraftkultur sier Celsa Nordics bærekraftsjef, Susanne Nævermo-Sand.

Stort ansvar

Celsa Nordic er et av Norges største resirkuleringsselskap og eneste skrapproducent i Norden. Hvert år gjenvinner selskapet om lag 700 000 tonn skrapstål, noe som tilsvarer å smelte to Eiffeltårn i uken.

– Dette fører med seg et stort ansvar – og det tar vi på alvor. Teknologien som stålverket vårt er tuftet på, er en elektrisk ovn, som går på vannkraft. Dette er det mest miljøvennlige stålverket i den globale stålindustrien, siden det bare slipper ut en sjettedel så mye CO2 i atmosfæren som andre større stålverk beregnet på samme type produksjon, framholder Nævermo-Sand.

Celsa Nordic har vært en pioner når det gjelder miljøengasjement i stålindustrien i Europa, og ønsker å beholde den posisjonen i framtiden. Bedriftens mål er å redefinere stål som et miljøvennlig byggemateriale og å hjelpe andre selskaper med å heve miljøstandarder på prosjektene sine.

I det nye veikartet har bedriften definert fire bærekraftsøyler, og hver av disse har sitt eget sett med mål:

1. CO2-utslipp

I denne søylen iverksettes Celsas handlingsplaner for å redusere CO2-utslippene. Dette er knyttet til energieffektivisering av prosessene og valg av råmaterialer med mindre karbonavtrykk.

2. Lokale utslipp

Lokale utslipp består hovedsakelig av støv og støy fra produksjonsanlegg og aktiviteter rundt fabrikkene, for eksempel støv fra ovner og transport. Det er viktig for Celsa å få ned disse utslippene, som altså skal reduseres med 70 prosent innen 2050.

3. Biprodukter

Celsa Nordic produserer årlig nesten 100 000 tonn biprodukter, som slagg og støv. Allerede går 95 prosent av dette inn igjen til gjenbruk eller salg, men de siste fem prosentene, som i dag må legges i deponi, skal også gå til gjenbruk. I 2030 er målet at ingenting skal deponeres.

4 Fossilfri transport

Celsa Nordic er avhengig av transport, både med bil og båt for å få tilgang på skrapjern og frakte stålet ut til kundene i Norden. Ambisjonen er å bli et av de ledende selskapene innen bruk av fossilfri transport, både for området intern og ekstern transport.

Aksjonslister

– Bak pilarene er aksjonslister. Der har vi definert hvilke prosjekter som må gjøres for å nå målene. Det foreligger store investeringsplaner for teknologi og innovasjonsutvikling, opplyser Susanne Nævermo-Sand.

Å dekarbonisere industrien er ikke enkelt, fastslår hun. Industrien står i dag for 28 prosent av de globale økningene i CO2-utslipp.

Kan ta kjempeposisjon

– De tiltakene vi gjør er veldig lite synlige i et globalt perspektiv, men det vi kan bidra med i Norge og i de nordiske landene er en veldig sterk innovasjons- og teknologikultur. Både Europa og Norden har en kjempeposisjon å ta, påpeker Nævermo Sand.

Celsas veikart for bærekraft ble for første gang presentert eksternt under industrikonferansen i Bodø i slutten av september, men internt har det vært jobbet i flere måneder med prosjektet i form av blant annet informasjonsmøter, workshops og spredning av budskapet innenfor alle sine virksomheter i Norden .

– Det viktigste for oss med bærekraft er ikke noe som bare skal se fint ut på et papir

eller en publikasjon, men noe som må være forankret i organisasjonen. På denne måten forstår alle ansatte hva dette går ut på og vil jobbe for å oppnå målene, sier hun.

Mange fordeler

Bærekraftarbeid gir ifølge Nævermo-Sand en rekke andre fordeler ut over de miljømessige. Blant annet bygger man opp en markedsverdi av produktene som er veldig viktig.

– Vi vet også at vi blir mer attraktive for rekruttering. Vi viser at vi tar ansvar og er et selskap som satser langsiktig. For framtidige generasjoner, de som utdannes nå, har et helt nytt syn på arbeidsmarkedet. De ser etter selskaper som tar ansvar for miljø og har en

– Miljø har alltid hatt fokus i Celsa. Dette bare forsterker vår bærekraftkultur sier Celsa Nordics bærekraftsjef, Susanne Nævermo-Sand, her sammen med prosessoperatørene Per Reidar Eng og Aleksander Maude.

langsiktighet på en helt annen måte enn vi tidligere gjorde, forteller hun.

– Når vi har slike kortsiktige og langsiktige mål med aksjonslister, bygger vi også en enda sterkere innovasjonskultur og endringskultur, noe som gjør at vi åpner for nye teknologiløsninger og markedsområder, sier bærekraftsjefen.

Flere må gjøre jobben

Hun påpeker at også myndighetene må gjøre sin del av jobben dersom Celsa og industrien skal være i stand til å nå bærekraftsmålene sine:

– Vi må få en høyere andel fornybar energi til en konkurransedyktig pris for at dette skal

kunne gå, og det må være attraktivt å kjøpe produkter som har et grønt avtrykk. I dag mister vi markedsandeler i forhold til import av mindre miljøvennlig stål fra land utenfor Europa.

– Ved innkjøp til statlige prosjekter i Norge skal miljø vektas 30 prosent ved tildelingen. Dette ønsker vi skal bli enda mer synlig. Industrien trenger mye støtte for å nå målene. Vi må ha gode rammebetingelser og virkemiddel for å kunne gjøre denne forvandlingen, slår Nævermo-Sand fast.

CELSEA ARMERINGSSTÅL AS

Celsa Armeringsstål AS er den ledende produsenten av armeringsstålprodukter i Norden. Fabrikkanlegget består av et stålverk og et valseverk og ligger i Mo Industripark i Mo i Rana. Råmaterialet i produksjonen er hovedsakelig skrapmetall. Ambisjonen er å produsere 750 000 tonn stål i året fram mot 2025.

Celsa Nordic Group omfatter også Celsa Steel Services (CSS)-selskaper i Finland, Sverige, Danmark og Norge. CSS-anleggene har ansvaret for den siste foredlingen og salget av armeringsproduktene i sine respektive land.

EBS University for første gang i Rana

Elkem Business System (EBS) spiller en viktig rolle i hele Elkems virksomhet. Etter invitasjon fra Elkem Rana har Elkem for første gang arrangert EBS University i Mo i Rana.

30 deltakere fra hele Elkem har i høst vært samlet på Scandic Meyergården i ei uke for å gjennomføre utdanningen, deriblant åtte ansatte i Elkem Rana.

EBS University er forretningsutviklingssystemet til Elkem og har vært praktisert i konsernet siden 2001.

Som regel gjennomføres mellom tre og seks samlinger i året i Kina og Europa. I år har det vært arrangert samlinger i Rotterdam, Xinghuo i Kina, Lyon, Kristiansand og i Rana. Deltakere er både toppledere og operatører ved de forskjellige verkene.

Adopterte teknikker

Samlingene gir en bred innføring i EBS. Dette systemet skal først og fremst bidra til å forbedre kundetilfredsheten ved å oppnå best mulig resultater innenfor HMS, leveranser, kvalitet og kostnader. Systemet er utarbeidet og tilpasset for å støtte Elkems strategiske retning og mål for driften.

– EBS er linket tett opp mot Toyota Production System (TPS). Det er veldig mange teknikker fra TPS som vi har adoptert til vårt brukt når det gjelder problemløsninger, strategi, metoder og noen ledelsesprinsipper, sier EBS-coach Stian Yttervik.

– Deltakerne lærer forbedringsmetoder, teknikk og verktøy, men det er også viktig å bygge nettverk og et stammespråk rundt forbedring. Om du jobber for Elkem i Kina, Frankrike eller Brasil, så skal du kjenne det igjen, sier EBS-coach og kursleder Oddgeir Samset.

Samlingen rundes av med en avslutningsmiddag med utdeling av diplomer. Fra venstre: Bård Sve Wallentinsen (EBS Senteret). Martin Liland (REC Solar Kristiansand), Oddgeir Samset (EBS Senteret), Christian Falkenberg (Elkem Silicon Materials), Mari Iselin Lilleng (Elkem Rana) og Svein Gjermond Tveide (Elkem Carbon).

Rollespill og lego

Uka med EBS University består av 2,5 dager med forelesning, mens én dag er satt av til simulering. Da skal deltakerne løse problemer ved hjelp av rollespill og egnet verktøy, blant annet Lego.

– Vi gjør det litt kinkig for deltakerne ved for eksempel å skjefvordede arbeidet, legge verkstedene hulter til bulter og sørge for at transporten er lang. Dette er en fin metode for å sette teorien ut i praksis, forteller Yttervik.

Deltakerne ved EBS University får også besøk av konsernledelsen, som presenterer Elkem, og av en representant fra vertskapet, i dette tilfellet henholdsvis konserndirektør for Elkem Silicon Materials, Trond Sæterstad, og

Deltakerne ved EBS University løser problemer ved hjelp av rollespill og egnet verktøy, blant annet Lego.

verksdirektør Frode Johan Berg.

I tillegg er en halv dag satt av til besøk av organisasjonspsykologer, som diskuterer verdier, konflikthåndtering og coaching.

En god start

– Det er jo ikke slik at folk er eksperter når de går ut fra kursene våre, men vi gjør dette hovedsakelig for å eksponere dem mot produksjonssystemene våre. Så håper vi at de gjennom samlingen får motivasjon til å praktisere dette selv. Det er da den virkelige læringen begynner. Ute i praksis vil det alltid være lokale komplikasjoner og tilpasninger, men det er viktig å ha motivasjonen og kunnskapen i bakgrunnen for å komme noen vei, fastslår Stian Yttervik.

Kristian Bjerkli er en av de åtte deltakerne fra Elkem Rana. Han er ansatt som skiftformann, men arbeider for tiden med 5S, en av grunnpilarene i TPS som metodikken i EBS er basert på. Bjerkli synes han har fått mye ut av EBS University.

– EBS er ganske omfattende dersom man skal benytte alt av metoder og verktøy, derfor er det verdifullt å få en grei innføring. Det er et godt opplegg med både forelesninger og praktiske øvelser som vi gjør sammen. Under øvelsen med lego får vi virkelig se metodene og verktøyene i EBS gjennomført i praksis, og vi får resultatene med en gang med mennesket som drivkraft i løsningsprosessen, sier Kristian Bjerkli.

– Alt har gått etter planen, sier en fornøyd prosjektleder Sandra Olsen i MIP Kraftnett etter at den nye transformatoren er på plass.

Har investert ti millioner i ny transformator

Mo Industripark AS legger til rette for kraftbehovet til eksisterende og framtidige kunder, og har byttet ut en av sine sju krafttransformatorer med en større og mer moderne. Prosjektet har ei totalramme på ti millioner kroner.

Den nye transformatoren, som er bestilt av Mo Industripark AS og planlagt av MIP Kraftnett, har en overføringskapasitet på 70 MVA. Det er 16 MVA mer enn den forrige, som er fra 1994.

– Den gamle transformatoren var ikke en av våre eldste, men kapasiteten var brukt opp. I tillegg er den nye mer moderne med en trinnkobler som gjør oss i stand til å justere spenningen selv. Tidligere har vi vært nødt til å tilkalle Statnett eller Helgeland Kraft for å få utført dette, forteller prosjektleder Sandra Olsen i MIP Kraftnett.

Kreative løsninger

Den nye investeringen er levert av ETRA Kolektor, et slovensk transformatorselskap, og ankom Rana Industriterminal med skip i begynnelsen av september. Den har en totalvekt på 93 tonn, er 5,8 meter lang, 2,5 meter bred og

3,7 meter høy. Det har vært et omfattende prosjekt å få kolossen på plass inne i Svabo transformatorstasjon, og det er tatt i bruk både vinsj og jekk underveis.

– Det har vært nøye planlagt, men likevel spennende. Transformatoren er bygd på mål for å passe inn, men vi har vært nødt til å improvisere og være kreative for å finne løsninger for å få den på plass. Vi har hatt god hjelp av flinke montører, sier Sandra Olsen.

Den nye transformatoren har ei antatt levetid på 30 år. Den gamle er nå satt til side, og fungerer som reserve.

Økt behov

Ifølge avdelingsleder Odd Husnes i MIP Kraftnett er dette den største transformatorjobben som MIP Kraftnett har gjennomført siden 2003.

– Effektbehovet i parken har økt de to-tre siste årene, og i utgangspunktet vil også den nye transformatoren kjøre med full last i perioder. Men det er den bygd for å tåle, konstaterer Husnes.

– Vi vurderer nettet kontinuerlig, og ser etter fornuftige og gode tiltak både for vedlikehold for eventuelt nye anlegg.

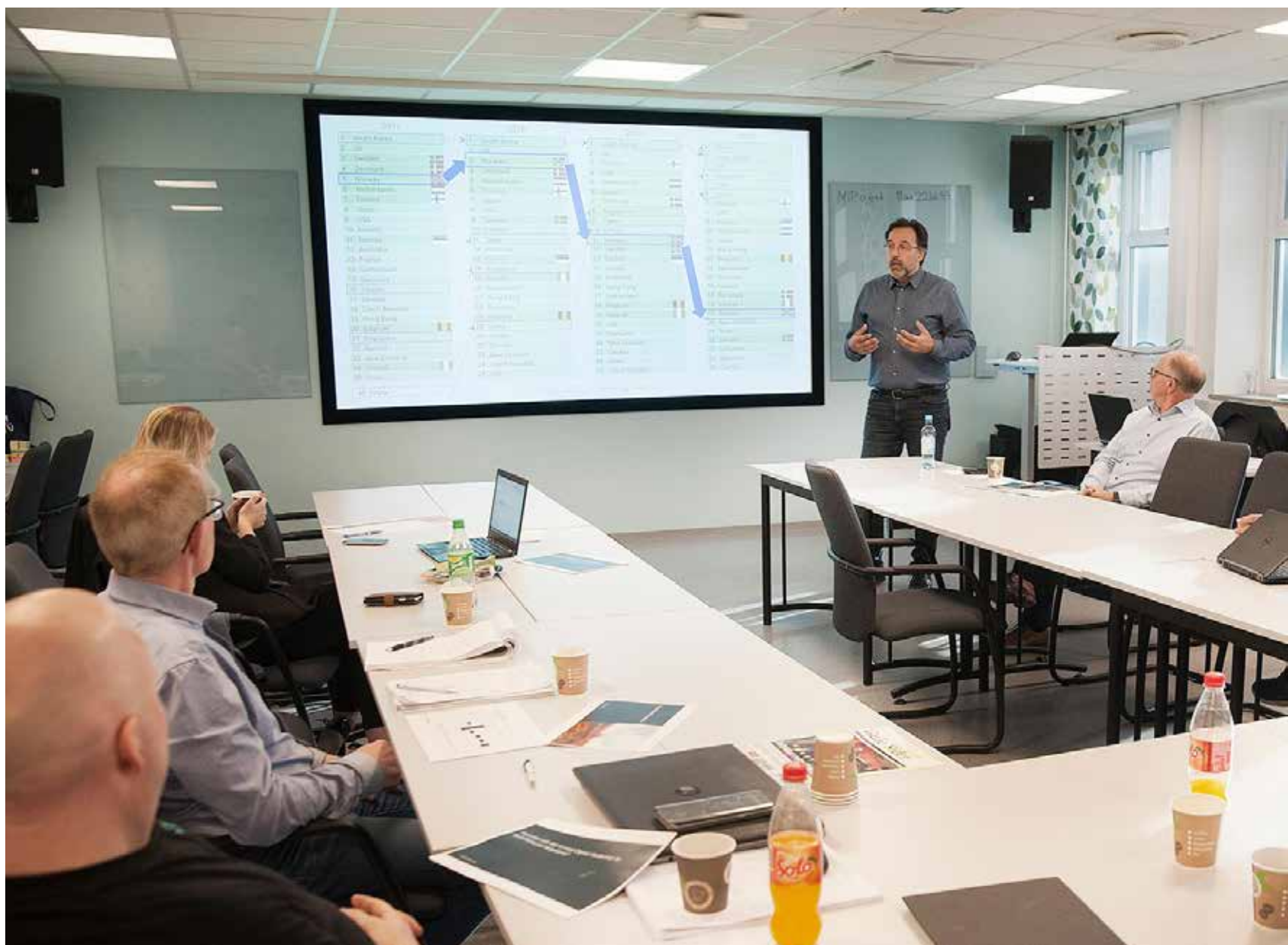
Vi prøver å legge til rette både for at eksisterende kunder skal kunne ta ut mer effekt, og for nyetableringer i våre områder, sier avdelingslederen.

NY TRANSFORMATOR:

- Har en totalvekt på 93 000 kg
- Er 5,8 m lang, 2,5 m bred og 3,7 m høy
- Har en høyspenningsside på 132 kV og en lavspenningsside på 22 kV
- Er 70 MVA
- Kan benyttes til å regulere spenningen i parken
- Er bestilt av Mo Industripark AS og planlagt av avd. MIP Kraftnett

Det har vært et omfattende prosjekt å få den store transformatoren på plass inne i Svabo transformatorstasjon.

Eirik Andreassen fra DigitalNorway sammen med 17 ledere fra ni bedrifter, som har gjennomført programmet "Digitalisering for ledere".

Bedre rustet til digital omstilling

Programmet «Digitalisering for ledere» skal bidra til at bedrifter på Helgeland er bedre rustet i et digitalt og uforutsigbart forretningslandskap.

Denne høsten har 17 ledere fra ni bedrifter gjennomført programmet ved hjelp av to samlinger og hjemmearbeid.

«Digitalisering for ledere» er satt opp i samarbeid mellom Olje- og gassklynge Helgeland, Arctic Cluster Team og DigitalNorway, hvor sistnevnte har inngått et regionalt partnerskap med Mo Industripark AS.

– Olje- og gassklynge Helgeland og Arctic Cluster Team har begge fokus på å øke digital kompetanse i klyngene. Dette er et viktig tiltak som bidrar til at flere kan ta i bruk mulighetene digitale teknologier gir til forbedring og nyskaping. Vi ser fram til å bygge videre på samarbeidet med Omstillingsmotoren og DigitalNorway, sier prosjektleder Andreas Inselseth i Kunnskapsparken Helgeland.

Tilpasses hver bedrift

Ved hjelp av programmet skal deltakerne få bedre innsikt i digitale teknologier og hvordan du sikrer økt kunde- og forretningsverdi gjennom nye arbeidsformer. Digital Norway

forsøker å tilpasse innholdet og casene til den gruppen som er med på hvert enkelt kurs, slik at utbyttet blir større.

Lederne som er med får mulighet til å arbeide med egen forretningsmodell ut fra sitt eget ståsted, og programmet er lagt opp for å passe både for dem som er i gang med digitaliseringsarbeid og dem som ikke har begynt med slikt arbeid ennå.

Kundene tidlig inn

– Jeg meldte på fordi dette er innenfor mitt fagfelt. Programmet er ekstra interessant fordi det legges mye vekt på å invitere kundene tidlig inn i prosessene og tilrettelegge etter deres behov, sier IT-sjef i Mo Industripark AS, Jan-Vidar Grønnesby, som valgte en case om IKT-sikkerhet.

– I tillegg er det interessant å møte ledere fra andre bedrifter og virksomheter og å få høre mer om deres problemstillinger. Det er god stemning, konstaterer Grønnesby med et smil.

Eirik Andreassen i DigitalNorway gir råd og tips til Annfrid Olsen i Rana Utviklingsselskap og Elin Rønning i Innovasjon Norge.

– Jeg ble med fordi det er et flott opplegg. Jeg vet at vi må ha mer fokus på digitale verktøy og hvordan man skal implementere dette i arbeidet med forretningsutvikling. Dette synes jeg programmet gjør på en veldig fin måte, sier prosjektleder Annfrid Olsen i Rana Utviklingsselskap.

– Digital Norway har fokus på å videreutvikle ideer og på de digitale verktøyene i de prosessene. Det synes jeg alle bedrifter bør tenke på og ha en strategi på, sier Olsen.

Økt konkurransekraft

– DigitalNorway er et initiativ av og for næringslivet med mål om å øke konkurransekraften til norske virksomheter. I samarbeid med de beste kompetanse- og innovasjonsmiljøene Norge har å by på, tilbyr DigitalNorway et bredt spekter av tjenester og kompetansehevende tiltak for norske bedrifter, forteller Eirik Andreassen, ansvarlig for kompetansetjenester i DigitalNorway.

– Tjenestene består av kompetanseprogrammer, workshops og en samhandlingsplattform for bedrifter

som ønsker å jobbe videre med kurs innen digitalisering. Alle programmer og tjenester tar utgangspunkt i Digital Norway sin Digitale Modenhetsindikator som kartlegger hvordan ledere opplever det står til med egen virksomhet innen spesifikke tema knyttet til digitalisering, sier Andreassen.

Mo Industripark AS er en node i DigitalNorways nettverk, som den eneste i Nord-Norge. MIP AS har for øvrig utarbeidet en egen digitaliseringsstrategi for selskapet, og mener digitalisering og planlegging for hvordan satse strategisk på det er noe alle næringslivsaktører og offentlig sektor bør ha et nært forhold til.

– Vi ønsker DigitalNorways tilstedeværelse i Nord velkommen og ønsker selv å bidra til at SMBer i landsdelen blir kjent med tjenestene deres. Utdanning av ledere i regionen innen digital omstilling vil bidra til at kompetansen øker og at Helgeland vil stå sterkere i en digital fremtid. Derfor oppfordrer vi blant annet våre egne ledere til å delta på slike kompetanseprogrammer, sier administrerende

direktør i Mo Industripark AS, Arve Ulriksen.

«Digitalisering for ledere» mottar støtte fra Innovasjon Norge gjennom programmet «Omstillingsmotor», hvor små og mellomstore bedrifter kan søke om støtte til kompetanseløft innen digitalisering.

DIGITALNORWAY

DigitalNorway er et initiativ av og for næringslivet med mål om å øke konkurransekraften til norske virksomheter. Oppgaven er å sette fart på digitaliseringen av norsk næringsliv. Det gjøres gjennom å sette virksomheter av alle typer og størrelser i stand til å utvikle og ta i bruk ny teknologi, og gjennom å fremme nye samarbeid på tvers av bedrifter og bransjer. Du kan lese mer på digitalnorway.com

F.v. næringsminister Torbjørn Røe Isaksen og daglig leder ved Arctic Circle Data Center AS, Jan Erik Svensson, under den offisielle åpningen av den kommersielle skytjenesten Arctic Cloud på tampen av september måned.

ARCTIC CIRCLE data center

– Sikrer arbeidsplasser og lokal verdiskaping

Under Arctic Circle Data Center AS (ACDC) sin offisielle åpning deltok næringsminister Torbjørn Røe Isaksen. Han tror etablering av digital industri er et viktig bidrag til å sikre arbeidsplasser og lokal verdiskaping.

– Dette er ikke framtida med stor F, men store datasenter er en del av det vi i fremtiden kommer til holde på med i Norge. Derfor er det stort engasjement rundt etablering av datasenter. I en landsdel som dette, hvor det er kraftoverskudd, tror jeg en etablering av datasenter er en god industriinvestering. Det handler om å få arbeidsplassene og verdiskapingen hit. Jeg er opptatt av det. Vi selger kraft til utlandet, men vi må få verdiskaping av den lokalt produserte kraften vår i Norge, og datasenter er en måte å gjøre det på, sier Røe Isaksen.

Videreutvikler industrien

Selve åpningen fant sted i datahallen på Sentralverkstedet.

– I dag vil vi med stor hjelp, og til stor glede for oss, få næringsministeren til å åpne den første satsingen som vi har etablert kommersielt i ACDC, som vi kaller Arctic Cloud. I løpet av 2019 vil den neste satsingen komme opp, som vi har kalt ACDC Campus. Det er et tilrettelagt datasenter for flerbrukssystem hvor vi også inviterer andre aktører til å delta inn i den operasjonelle virksomheten, forteller daglig leder Jan Erik Svensson i ACDC og gir næringsministeren æren av å koble ACDC opp mot resten av verden, utifra et illusjonistisk perspektiv, gjennom en enkel patchledning.

– Spennende

Mange representanter fra industrien og næringslivet for øvrig deltok under seremonien. – Vanligvis bruker vi saks under slike offisielle åpninger, det skal jeg ikke gjøre i dag, sier Røe Isaksen og fortsetter:

– Jeg synes det er veldig fint at vi er i Mo industripark, fordi vi har klart å beholde og videreutvikle distriktene i Norge. Det har vi klart gjennom å ha forskjellig typer industrivirksomhet. Til felles for dem alle er at man bruker det som er Norges naturgitte fortrinn til å skape arbeidsplasser og verdiskaping. Når vi fortsatt skal være en ledende industrinasjon, må vi også være en ledende digital industrinasjon. Jeg synes det er gøy å åpne dette, og jeg synes det er gøy at datasenteret er her. Det er spennende at dere tenker på hvordan dere skal jobbe sammen med industrien og etablert industri for å videreutvikle også dem. Gratulerer med dagen!

Grønn industri

Åpningen av ACDC er hans første besøk i Mo Industripark.

– Jeg har fått en del presentasjoner og hørt mye om Mo Industripark tidligere og forventer å få høre litt om utviklingsplanene. Jeg vet blant annet at det jobbes med ny dypvannskai her, og det er alltid spennende å høre om sammensetningen i en industripark og hvordan de forskjellige bedriftene jobber sammen. Det er interessant å bli kjent med hvilke utfordringer de ser fremover med tanke på den internasjonale markedssituasjonen, teknologi og digitalisering.

Røe Isaksen mener det viktigste for å ha verdens mest miljøvennlige industri er tilgang til 100 prosent fornybar kraft gjennom vannkraften.

– Vi satser stort på forskning, utvikling og støtteordninger for miljøvennlig teknologi som gjør at man kan få støtte, eller risikoavlastning, fra det offentlige, enten om man skal legge om produksjonen eller ønsker å forske frem nye produksjonsmetoder.

– Industriprodukter av høy kvalitet må selvsagt også være konkurransedyktige på pris, men det er nok en fordel for oss, i stadig større grad, at vi også kan markedsføre oss som grønn industri, understreker Røe Isaksen under åpningen.

Hele delegasjonen klar for omvisning i både valseverket og stålverket hos Celsa.

Stortingsdelegasjon på besøk i Mo Industripark

I forbindelse med Industrikonferansen i Bodø, arrangerer Norsk Industri årlig en tur for politikere fra hovedstaden. Turen startet også i år i kjent stil med besøk hos industrien på Helgeland. Rammebetingelser, infrastruktur og hvordan sørge for bærekraftig industri var i fokus.

Rammebetingelser og konkurransekraft

I slutten av september tok en rekke politiske rådgivere på Stortinget innen finans, næring og energi i tillegg til politiske gruppeledere fra Nordland og næringslivsaktører, turen til Mo i Rana. Den engasjerte gruppen møtte representanter fra Elkem, Mo Industripark AS, Celsa Armeringsstål, Alcoa Mosjøen og Arctic Cluster Team. Fokuset var rammebetingelser, infrastrukturbehov og hvordan sørge for en bærekraftig og konkurransedyktig industri.

Sniktitt på bærekraftsveikart

Susanne Nævermo Sand fra Celsa ga gruppen en sniktitt på selskapets nye bærekraft veikart som ble offentliggjort dagen etter. Internt i selskapet har strategien blitt lagt frem allerede, og Nævermo

Sand forteller at deres bærekraftveikart både har med seg det store, overordnede globale bildet, og også det lokale, og at tiltakene for å oppfylle de ambisiøse målene som er satt er mange. 26. september ble veikartet presentert på industrikonferansen i Bodø foran flere hundre deltakere fra næringsliv, det offentlige, virkemiddelapparatet og akademien.

Bred deltakelse

På programmet var det også lagt inn et besøk hos Celsa Armeringsstål og omvisning i Industriparken. Dagen ble rundet av med en busstur gjennom deler av flotte Nordland opp til konferansen i Bodø, hvor både mineralprosjekter, industrihistorie og utfordringer knyttet til strømmett satsinger og opprinnelsesgarantier ble løftet frem av Nordland Fylkeskommune og Norsk Industri.

Blant årets rundt 30 deltakere var det representanter fra Høyre, Kristelig Folkeparti, Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Senterpartiet. Mange av deltakerne hadde aldri vært i Mo i Rana eller Mo Industripark, og satte pris på muligheten til å reise opp og bli kjent med en av Norges største industriparker.

Den engasjerte gruppen møtte representanter fra Elkem, Mo Industripark AS, Celsa Armeringsstål, Alcoa Mosjøen og Arctic Cluster Team.

De fleste av deltakerne deltok også på konferansen i Bodø. Turen er arrangert av Norsk Industri, med lokalt vertskap ved Nordland fylkeskommune, godt hjulpet av industrien på Helgeland.

Hvorfor tur til industrien på Helgeland

Fagsjef i Norsk Industri, Kjetil Tvedt, sier både turen og konferansen er gode og populære arenaer for å koble industri og politikk. Det er viktig at rådgiverapparatet er godt kjent med både Nordland og industrien her når beslutninger skal tas, understreker Tvedt.

På spørsmål om hvorfor deltakerne valgte å bli med på tur, var det flere som uttrykte begeistring over muligheten til å møte næringslivet.

– Vi i Senterpartiet er opptatt av produksjon i Norge og norske arbeidsplasser. Det er veldig nyttig å komme hit og få prate med dem som har arbeidsklærne på og som vet best hvordan norsk industri kan utvikles videre. Vi er spesielt opptatt av at naturressursene våre som norsk strøm skal forvaltes i Norge og skape trygge arbeidsplasser her. Det er Mo Industripark svært dyktige til og er en suksesshistorie vi kan være stolte av, sier politisk rådgiver for Senterpartiets storsingsgruppe, Per Martin Sandtrøen om hva motivasjonen for å delta på turen var.

På programmet var det også lagt inn et besøk hos Celsa Armeringsstål og omvisning i Industriparken. Her ser vi stålverkssjef Kjetil Brose i aksjon.

NYE AVGANGSTIDER FOR FLYBUSSEN

Gjeldende fra 5. november

MANDAG - FREDAG

	WF768	WF 767	WF 770	WF 761*	WF 771	WF 774/773*	WF 775	WF 776	WF 777
Jernb st	05:20	06:15	08:50	10:30	11:40	14:40	18:30	20:15	**

* Kjøres mandag, onsdag og fredag.

LØRDAG

SØNDAG

	WF 769	WF773	WF 761	WF 774/773	WF 775/776	WF 776	WF777
Jernb st	10:30	**	10:30	14:40	18:30	20:15	**

** Avgang fra flyplassen så snart bagasjen er kommet.

NY RUTE TRASE: Busstasjonen, O.T. Olsensgt, CC Helma Hotell, Scandic Meyergården nedsiden, L.Meyers gate, Nordl vn, Sagbakken, Ranenget og om sykehuset til Flyplassen.

Pris pr pers. kr. 150,-
Tur/retur. kr. 250,-

Tlf Flybussen 971 44444

POLAR TOURS
WWW.POLARTOURS.NO

Giveaways

Hos oss finner du et bredt utvalg av profileringsartikler tilpasset deres bedrift. Vi hjelper dere gjerne med å finne det produktet som passer akkurat for deres behov. Produktene våre er av beste kvalitet, og kan leveres med og uten logo. Blant annet krus, penner, bager og minnepenner for å nevne noe.

Produkteksempel:
Camelbak Delaney Belt
drikkebelte

iD

REKLAME

75 12 10 70 • post@idreklame.no • idreklame.no

Trond Erland Olsen trives i jobben ved MIP Energi. – Mo Industripark er en flott plass å jobbe, sier han.

30 år med store omstillinger

I ei tid da fleste andre gikk ut Jernverksporten for godt, kom Trond Erland Olsen inn. 31. august har driftsassistenten ved MIP Energi vært ansatt i samme bedrift i 30 år.

– Jeg er utdannet prosesstekniker, og jobbet som prosessoperatør på Koksverket fra 1981 til 1988, da det ble nedlagt. Jeg jobbet der fram til 31. august 1988. Klokket 21 samme dag begynte jeg her. Jeg var arbeidsledig i seks-sju timer konstaterer Olsen med glimt i øyet.

Trond Erland Olsen fikk jobb på på grovverksadjustasjen ved Norsk Jernverk midt under den store omstillinga til privat industri, noe hverdagen hans raskt bar preg av. Etter noen måneder i valseverket ble han flyttet inn til termisk energi og gassentralen, der han fikk jobb som gasskontrollør, før han

organisasjonsnummeret sitt, det er bare selskapsformen som har forandret seg, konstaterer Olsen.

Allsidig

MIP Energi drifter viktige infrastrukturleveranser innenfor vann- og gassdistribusjon, fjernvarme- og kraftproduksjon i Mo Industripark. En avdelingsleder, to driftsassistenten og ti operatører dekker fagområdene prosess, mekanisk, elektro og automasjon, og operatørene sørger for at driften er bemannet døgnet rundt hele året. Trond Erland Olsens hovedoppgaver er drift og vedlikehold av anleggene og iverksetting og oppfølging av arbeid.

– Jeg har en ganske fri jobb, og arbeider både inne og ute. Jeg løper fram og tilbake i trappa her ti ganger per dag, det er veldig allsidig, og det er vel det som gjør at jeg fortsatt synes det er veldig gøy å jobbe, forteller han.

Også i MIP Energi, i likhet med hele Mo Industripark, har det vært ei voldsom utvikling som stadig pågår.

– Jeg har vært så heldig å få være med på utviklingsprosessen. Blant annet fulgte vi tidligere med på gassnettet via et stort

kontrollrom med store tavler. I dag foregår dette på PC, forklarer Olsen.

Seriøs arbeidsgiver

Utviklingen har også ført til at behovet for medarbeidere har minket. Da Trond Erland Olsen begynte på avdelinga var de 38 ansatte. I dag er de 13.

– Vi har mistet mange folk med utviklinga, men har aldri vært nødt til å si opp folk.

Det er fordi Mo Industripark AS er en seriøs arbeidsgiver som tar de ansatte på alvor og gjør tilpasninger. Mo Industripark er en flott plass å jobbe. Jeg har veldig gode kolleger og ordna arbeidsforhold. Det er vel en grunn til at man trives så godt, fastslår Olsen.

Han synes ikke 30 årsjubileet er så mye å lage ståhei for.

– Det er kanskje blitt mer sjeldent at folk er 30 år på samme plass. Men dem jeg har jobbet sammen med har som regel rundet 30 år og vel så det. Jeg kan godt være her i 40 år, fastslår 55-åringen, som synes 30 år har gått fort.

– De snakker om et generasjonsskifte i MIP Energi. Det var generasjonsskifte da jeg begynte også, vi har jo akkurat skifta, gliser Trond Erland Olsen.

noen år senere begynte som driftsassistent ved det som i dag er MIP Energi.

Arbeidsgiveren hans byttet navn en rekke ganger på kort tid. Først var han ansatt ved Norsk Jernverk AS, noen måneder senere ble det nye eierselskapet Norsk Jern Eiendom AS etablert. Dette selskapet fusjonerte i 2007 med datterselskapet Mo Industripark AS, og tok sistnevntes navn.

– Men bedriften har hele tiden beholdt

Første bind av Ranas industrihistorie, fra 1890 til 1960. Av Ivar Hartviksen

JERNSAKEN MÅ LØSES

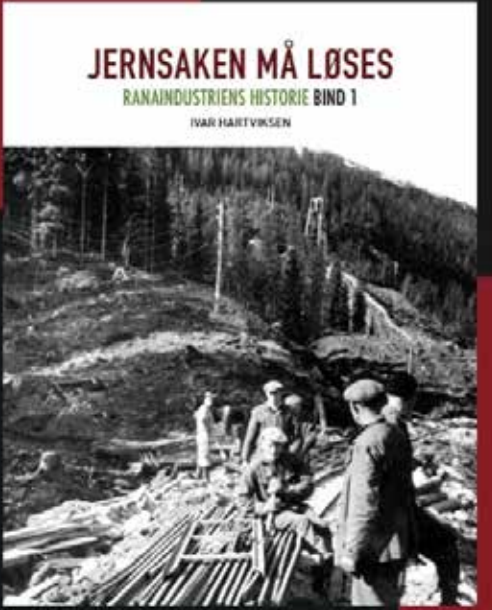
Nå er den her!

Det er første gang Ranas industrihistorie gis en helhetlig presentasjon i bokform. Gruvedrift har vært en rød tråd gjennom 130 år i Rana, og fra jernmalmgruven til Dunderlandsverket vokste jernsaken fram like etter 1900. Femti år senere startet Jernverket opp, og gruvebygda hadde blitt til Jernverksbyen.

Denne spennende – og delvis også ukjente - historien har sterk tilknytning til Mo i Ranas identitet i dag som Nord-Norges industrihovedstad.

Boka kan kjøpes i bokhandelen:
Pris kr 395,-

Bedrifter i Mo Industripark tilbys rabatt på innkjøp av flere enn fem eksemplarer.

Ta kontakt med Skaldekvaed AS ved
Ivar Hartviksen, mobil: 913 95952 E-post: ivarleoh@online.no

– Det er et ganske omfattende område, og mye å sette seg inn i, sier Mikael Sternang om sin nye jobb ved MIP Kraftnett.

Strømmer på med inntrykk i ny jobb

Med prosjektlederstillingen i MIP Kraftnett har Mikael Sternang fått sin første jobb som ingeniør etter endt utdannelse.

– Jeg søkte stillingen ved MIP Kraftnett fordi den var relevant for utdanningen min, forteller en fornøyd Sternang, som har jobbet to år for Evry etter endte studier. 27-åringen er utdannet elektroingeniør etter å ha tatt en bachelor ved NTNU i Trondheim.

Hovedarbeidsområdene hans ved MIP Kraftnett vil spenne fra nettdrift til prosjektutvikling og ledelse av nye prosjekter. Mikael hadde sin første arbeidsdag ved avdelingen 1. september.

Mye å lære

Kraftnetts nyeste tilskudd har aldri tidligere jobbet i Mo Industripark og den første tiden vil gå med på å bli kjent i parken og med de ulike bedriftene.

– Jeg har fått beskjed om å henge meg på flest mulig for å bli godt kjent med anlegget. Det er et ganske omfattende område, og mye å sette seg inn i. Det er kjempespennende, med mange forskjellige bedrifter med ulike behov. Jeg har fått mange inntrykk, konstaterer Sternang.

MIP Kraftnett er en av fem driftsavdelinger i Mo Industripark AS, og driver kraftdistribusjon til Storforshei og innenfor hele industriparkens område, som blant annet omfatter 108 bedrifter og 2600 dekar tomteområder, bygningsmasse på 350 000

kvadratmeter og årlig distribuert energi på 2000 GWh. Avdelingen har i dag 12 ansatte, hvorav sju er ingeniører, fire energimontører og en lærling.

Mye kunnskap

– Dette virker så langt som en veldig bra arbeidsplass med trivelige og flinke folk. Jeg kommer til å ta til meg så mye kunnskap som jeg bare kan fra dem, forteller Mikael Sternang, som kom til Mo som sjuåring etter å ha tilbrakt sine første leveår i Källby i Sør-Sverige. I dag er han godt etablert på Ytteren sammen med samboeren, sykepleierstudenten Linn-Therese.

Om fritida røper MIP Kraftnetts nye ingeniør at han er glad i trening og fotball.

– Jeg spilte på Gruben IL da jeg var liten, og senere var jeg med Åga ILs A-lag det første året de startet opp. Men de senere årene har jeg ikke hatt anledning til å spille så mye, avslutter Mikael Sternang.

FOLK I PARKEN

Finn Løkås (55)

Stilling: Daglig leder for Inventum RTD AS

Når begynte du i jobben?

– Jeg har vært her i snart 30 år, siden 1. mai 1989. Jeg har vært daglig leder siden 1992.

Hvilken arbeidstidsordning har du?

– Jeg er alltid her i den ordinære arbeidstiden, men som daglig leder må jeg jobbe når det er behov.

Hva er det beste med din jobb?

– Det er at vi her i bedriften har friheten til å bestemme hva vi skal gjøre, og det vi gjør avgjør om det går bra eller ikke.

Hva ville du gjort dersom du ikke var sjef ei uke?

– Det er et vanskelig spørsmål, i og med at jeg knapt har prøvd noe annet. Som sjef har jeg hele tiden ansvar, det ville nok henge ved meg selv om jeg gjør noe annet ei uke.

Matpakke eller kantine?

– Vi har ei kantineordning, der alle ansatte har ansvar hver sin måned. Da må man bestille mat, ordne på kjøkkenet og så videre.

Nett eller papiravis?

– Begge deler.

Facebook eller vanlig bok?

– Begge deler. Akkurat nå holder jeg på med boka "To søstre" av Åsne Seierstad. Den er fantastisk bra.

Kurt Gjelstenli (59)

Stilling: Selger Kontormaskiner for Inventum RTD AS

Når begynte du i jobben?

– Jeg begynte her i 2001. Jeg har jobbet med Kontormaskiner siden 1985, først for Mo Bok & papirhandel.

Hvilken arbeidstidsordning har du?

– Primærarbeidstida er fra 08 til 16, men ellers er det fleksibelt utfra typen arbeidsoppdrag. Vi jobber ofte ut over den ordinære arbeidstiden.

Hva er det beste med din jobb?

– Kundene!

Hva ville du gjort dersom du var sjef ei uke?

– Det er vanskelig å svare på. Jeg tror vi hadde fortsatt i samme spor, der kundene står i fokus.

Matpakke eller kantine?

– Kantineordningen vår.

Nett eller papiravis?

– Vi har akkurat sagt opp papiravisen hjemme og har kun nettutgaven. Men vi savner papiravisen litt, spesielt i helgene, da hender det at vi kjøper den.

Facebook eller vanlig bok?

– Vanlig bok. Jeg leser mye, akkurat nå leser jeg krim.

Rosenborg Reklame (KLR)

RÅDGIVNING

PRISGARANTI %

GRØNT VALG

VI MATCHER PRISEN. UANSETT.

Alle bedriftskunder får PRISGARANTI på innkjøpspris og fastpris ved fremvisning av tilbud fra andre leverandører.

Kontakt oss for bedriftsavtale
Lars Andreas Østvik, tlf 901 99 976
Lilliann Sørensen, tlf 979 61 728

HELGELAND KRAFT
Strøm fra verdens vakreste kyst

www.helgelandkraft.no

Kundesenter: 751 00 700 / bedrift@helgelandkraft.no

INVITASJON TIL JULEKAFFE

Mo Industripark AS har også i år gleden av
å invitere til julekaffe for tidligere ansatte i
MIP AS som har gått av med pensjon.

Arrangementet finner sted i kantina i
"Blåbygget" tirsdag 11.12.2018 kl. 12.30.
Det vil bli servert kaffe og kaker.

Vi håper så mange som mulig kan komme!

Vennligst gi tilbakemelding innen 6.12.2018
til kari-anne.smith-nilsen@mip.no eller
på tlf. 991 51 031 hvis du ønsker å delta.

JUBILANTER

50 år

Costica Florin
MOMEK Services AS
13.10.1968

60 år

Atle Jøran Kjerrvang
Rana Gruber
20.10.1958

Knut Pedersen
Mo Industritransport AS
30.10.1958

TAKK

Hjertelig takk for den oppfinnsomme gaven i
forbindelse min 60-årsdag!
Med vennlig hilsen, Karl Elius Andersen
Celsa Armeringsstål

Ny arbeidsbil?

Vi har varebiler i alle størrelser!
Ta kontakt med oss på Hemnes Bil for et tilbud.
Mercedes-Benz varebiler.
De beste velger ofte det beste.

Mercedes-Benz
Kvalitet i arbeid

Importør: Bertel O. Steen AS, www.facebook.com/MBvarebil, www.mercedes-benz.no

HEMNES BIL AS

Ranenget 1, 8601 Mo i Rana, Tlf. 75 12 99 00, Salg: 976 64 080, www.hemnes-bil.no